

gang maakt, dan stopt ze meestal met het maken van cellen 1 tot 2 cm van de ingang, zodat wat dieper weg in de gang een glinsterend wandje te zien is.

Verwante soorten

In ons land komen negen soorten zijdebijen voor. Alleen de grote zijdebij (*Colletes cunicularius*), die uitsluitend wilgenstuifmeel verzamelt, is een voorjaarsdier, de andere acht soorten zijn actief in of zelfs na de zomermaanden en lijken allemaal nogal sterk op elkaar. De grote zijdebij is vooral in de duinen en in grote zandige gebieden, soms ook spoorwegemplacements, aan te treffen. De wormkruidbij is vooral te vinden in het oosten en zuiden. De duinzijdebij (*Colletes fodiens*) komt ook in de duingebieden voor, net als de donkere zijdebij (*Colletes marginatus*). De heidezijdebij (*Colletes succinctus*) vliegt in de zomer op struikhei (*Calluna vulgaris*) en is uitsluitend in gezonde heidegebieden aan te treffen. Ze moet zeer veel bloemetjes bezoeken om voldoende stuifmeel te verzamelen.

Er zijn twee soorten die de echte nazomer prefereren. De klimopbij (*Colletes hederæ*) is nog maar op enkele plaatsen in Zuid-Limburg aangetroffen.

Eén soort zijdebij, de schorzijdebij (*Colletes halophilus*) vliegt vooral in september alleen op zulte (zeeaster, *Aster tripolium*) en komt vrijwel uitsluitend voor op de

schorren van Zeeland. Deze bij is een echte Nederlandse bij, want haar verspreidingsgebied beperkt zich nagenoeg helemaal tot ons land. We moeten er zuinig op zijn. Er is ook een kleine populatie aan de kust van Engeland bekend.

Parasieten

Alle zijdebijen hebben parasieten. Daaronder zijn vliegen en sluipwespen. De wormkruidbij heeft haar eigen koekoeksbij, de gewone viltbij (*Epeolus variegatus*). Ook de heidezijdebij kent een koekoeksbij uit hetzelfde geslacht van viltbijen, namelijk de heide-viltbij (*Epeolus cruciger*). Van de koekoeksbij van de schorzijdebij, de schorviltbij (*Epeolus tarsalis*) heeft men lang gedacht dat die was uitgestorven, maar recent zijn weer enkele hoopgevende waarnemingen gemeld van het Verdrongen land van Saeftinge. Bij de grote zijdebij parasiteert de bloedbij *Sphecodes albilabris*, een prachtig roodzwart onbehaard dier, dat na de paring overwintert en waarvan in het voorjaar alleen vrouwtjes zijn aan te treffen op bloemen of bij de nesten van de grote zijdebij.

233

bijen

HISTORIE

Imkerorganisatie in Nederland

Jan J. Speelziek

'In ons land kwam het door het ingrijpen van het Nederlands Landbouw-Comité voor het eerst in 1897 tot samenwerking tussen de imkers. In 1898 werd de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt opgericht, die begon met tegen de duizend leden en in de laatste jaren aangroeide tot 14.300 leden. Helaas heeft zich de bekrompen neiging tot splijting en de primitieve zucht tot het mengen van zakelijke met onzakelijke dingen, die in ons volk nog zo sterk is, geopenbaard door het zich vormen van andere groepen op een basis, die met de bijenteelt als zodanig niets te maken heeft. Zo had men in 1940 ook nog: De Nederlandse Imkersbond met 980 leden, De Utrechtse Bijenhoudersbond met 130 leden, De R.K. Bond van bijenhouders van de NCB met 5.018 leden, De bond van bijenhouders van de LLTB met 3.521 leden,

De Algemene Nederlandse Imkersvereniging met 2.000 leden.

In totaal dus 25.949 leden.

Zoals gezegd, is deze gespletenheid een ongezonder verschijnsel. Wanneer men daar tegenover stelt, dat, om maar eens te noemen, de Nederlandse artsen vrijwel allen, onverschillig wat voor persoonlijke opvattingen zij er in niet-medische aangelegenheden op na houden, tot dusver waren georganiseerd in de *Nederlandse Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunde*, en daardoor enorm veel tot stand konden brengen, is er geen enkele verontschuldiging voor, waarom de splijtzwam van het sektarisme de imkers verdeeld moest houden.'

De Bijenbijbel van Johan W. Schotman (1892-1976): 'Handboek voor de moderne bijenteelt', pagina 679, voor het eerst uitgekomen in 1942 (dat is ruim 60 jaar geleden!).